

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 10 czerwca 2016 roku

Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej, I Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSR Jarosław Janeczek
Protokolant:	Monika Adameczyk

po rozpoznaniu w dniu 31 maja 2016 roku w Rawie Mazowieckiej

na rozprawie

sprawy z powództw

A. C. (1), M. C. (1), K. W. (1), M. W. (1)

przeciwko

(...) Spółka Akcyjna w W.

o zadośćuczynienie

1) z powództwa M. C. (1):

a) zasądza od (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz M. C. (1), tytułem zadośćuczynienia, kwotę 47000 zł (czterdzieści siedem tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 17 grudnia 2014 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

b) oddała powództwo M. C. (1) w pozostałej części;

c) zasądza od (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz M. C. (1) kwotę 2582,97 zł (dwa tysiące pięćset osiemdziesiąt dwa złote i dziewięćdziesiąt siedem groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;

d) nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rawie Mazowieckiej z roszczenia zasądzonego na rzecz M. C. (1) kwotę 69,00 zł (sześćdziesiąt dziewięć złotych) tytułem zwrotu wydatków poniesionych w toku postępowania oraz kwotę 657,14 zł (sześćset pięćdziesiąt siedem złotych i czternaście groszy) tytułem opłaty sądowej od powództwa, od uiszczenia której powódka była zwolniona orzeczeniem Sądu;

e) nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rawie Mazowieckiej od (...) Spółka Akcyjna w W. kwotę 141,00 zł (sto czterdzieści jeden złotych) tytułem zwrotu wydatków poniesionych w toku postępowania oraz kwotę 1342,86 zł (jeden tysiąc trzysta czterdzieści dwa złote i osiemdziesiąt sześć groszy) tytułem opłaty sądowej od powództwa, od uiszczenia której powódka była zwolniona orzeczeniem Sądu

2) z powództwa A. C. (1):

a) zasądza od (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz A. C. (1), tytułem zadośćuczynienia, kwotę 12000,00 zł (dwanaście tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 10 czerwca 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

b) oddala powództwo A. C. (1) w pozostałej części;

c) zasądza od (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz A. C. (1) kwotę 903,40 zł (dziewięćset trzy złote i czterdzieści groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;

d) nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rawie Mazowieckiej z roszczenia zasądzonego na rzecz A. C. (1) kwotę 84,00 zł (osiemdziesiąt cztery złote) tytułem zwrotu wydatków poniesionych w toku postępowania oraz kwotę 120 zł (sto dwadzieścia złotych) tytułem opłaty sądowej od powództwa, od uiszczenia której powódka była zwolniona orzeczeniem Sądu;

e) nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rawie Mazowieckiej od (...) Spółka Akcyjna w W. kwotę 126,00 zł (sto dwadzieścia sześć złotych) tytułem zwrotu wydatków poniesionych w toku postępowania oraz kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem opłaty sądowej od powództwa, od uiszczenia której powódka była zwolniona orzeczeniem Sądu

3) z powództwa K. W. (1):

a) zasądza od (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz K. W. (1), tytułem zadośćuczynienia, kwotę 10000,00 zł (dziesięć tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 12 lutego 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

b) oddala powództwo K. W. (1) w pozostałej części;

c) zasądza od (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz K. W. (1) kwotę 1305,67 zł (jeden tysiąc trzysta pięć złotych i sześćdziesiąt siedem groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;

d) nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rawie Mazowieckiej z roszczenia zasądzonego na rzecz K. W. (1) kwotę 70,00 zł (siedemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu wydatków poniesionych w toku postępowania;

e) nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rawie Mazowieckiej od (...) Spółka Akcyjna w W. kwotę 140,00 zł (sto czterdzieści złotych) tytułem zwrotu wydatków poniesionych w toku postępowania;

4) z powództwa M. W. (1):

a) zasądza od (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz M. W. (1), tytułem zadośćuczynienia, kwotę 10000,00 zł (dziesięć tysięcy złotych) z ustawowymi odsetkami od dnia 12 lutego 2015 roku do dnia 31 grudnia 2015 roku i z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016 roku do dnia zapłaty;

b) oddala powództwo M. W. (1) w pozostałej części;

c) zasądza od (...) Spółka Akcyjna w W. na rzecz M. W. (1) kwotę 1305,67 zł (jeden tysiąc trzysta pięć złotych i sześćdziesiąt siedem groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;

d) nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rawie Mazowieckiej z roszczenia zasądzonego na rzecz M. W. (1) kwotę 70,00 zł (siedemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu wydatków poniesionych w toku postępowania;

e) nakazuje pobrać na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Rawie Mazowieckiej od (...) Spółka Akcyjna w W. kwotę 140,00 zł (sto czterdzieści złotych) tytułem zwrotu wydatków poniesionych w toku postępowania.

SSR Jarosław Janeczek

UZASADNIENIE

W pozwie, który wpłynął do tutejszego Sądu Rejonowego w dniu 29 kwietnia 2015 roku, a skierowanym przeciwko (...) Spółka Akcyjna w W. powódka M. C. (1) domagała się zasądzenia na jej rzecz kwoty 70000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 17 grudnia 2014 roku do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż kwota w nim dochodzona wynika z tytułu zadośćuczynienia przewidzianego w art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. za naruszenie dobra osobistego w postaci utraty więzi rodzinnej, duchowej i emocjonalnej z ojcem S. W., który zginął w wypadku komunikacyjnym, który miał miejsce w dniu 17 lutego 2007 roku.

W dniu 29 września 2015 Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym uwzględnił powództwo w całości.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Argumentując swoje stanowisko ubezpieczyciel wskazywał, iż kwestionuje roszczenie powódki, co do wysokości. Jego zdaniem kwota zadośćuczynienia żądana przez powódkę przekracza poza kwoty zasądzone w tego rodzaju przypadkach. W jego ocenie na wysokość świadczenia należnego powódce wpływ muszą mieć znaczny wpływ czasu od zdarzenia powodującego szkodę, posiadanie własnej rodziny, brak informacji czy po zgodzie ojca powódka podjęła leczenie psychiatryczne lub psychologiczne, została zmuszona do zmiany planów życiowych, zaprzestanie pracy zawodowej itp. Strona pozwana zakwestionowała również żądanie odsetek do dnia 17 grudnia 2014 roku a nie od dnia wyrokowania.

W pozwie, który wpłynął do tutejszego Sądu Rejonowego w dniu 14 sierpnia 2015 roku, a skierowanym przeciwko (...) Spółka Akcyjna w W. powódka A. C. (1) domagała się zasądzenia na jej rzecz kwoty 20000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 10 czerwca 2015 roku do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż kwota w nim dochodzona wynika z tytułu zadośćuczynienia przewidzianego w art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. za naruszenie dobra osobistego w postaci utraty więzi rodzinnej, duchowej i emocjonalnej z dziadkiem S. W., który zginął w wypadku komunikacyjnym, który miał miejsce w dniu 17 lutego 2007 roku.

W dniu 29 września 2015 Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym uwzględnił powództwo w całości.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Argumentując swoje stanowisko ubezpieczyciel wskazywał, iż kwestionuje roszczenie powódki co do wysokości. W jego ocenie na wysokość świadczenia należnego powódce wpływ muszą mieć znaczny wpływ czasu od zdarzenia powodującego szkodę, nie zamieszkiwane wspólnie z dziadkiem i nie prowadzenie wspólnego gospodarstwa domowego. Strona pozwana zakwestionowała również żądanie odsetek do dnia 10 czerwca 2015 roku a nie od dnia wyrokowania.

W pozwie, który wpłynął do tutejszego Sądu Rejonowego w dniu 27 października 2015 roku, a skierowanym przeciwko (...) Spółka Akcyjna w W. powódka K. W. (1) domagała się zasądzenia na jej rzecz kwoty 15000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 12 lutego 2015 roku do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż kwota w nim dochodzona wynika z tytułu zadośćuczynienia przewidzianego w art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. za naruszenie dobra osobistego w postaci utraty więzi rodzinnej, duchowej i

emocjonalnej z dziadkiem S. W., który zginął w wypadku komunikacyjnym, który miał miejsce w dniu 17 lutego 2007 roku.

W dniu 29 października 2015 Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym uwzględnił powództwo w całości.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powódki na rzecz pozwanej kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przypisanych.

Argumentując swoje stanowisko ubezpieczyciel wskazywał, iż kwestionuje roszczenie powódki co do wysokości. W jego ocenie na wysokość świadczenia należnego powódce wpływ muszą mieć znaczny wpływ czasu od zdarzenia powodującego szkodę, nie zamieszkiwane wspólnie z dziadkiem i nie prowadzenie wspólnego gospodarstwa domowego. Strona pozwana zakwestionowała również żądanie odsetek do dnia 10 czerwca 2015 roku a nie od dnia wyrokowania.

W pozwie, który wpłynął do tutejszego Sądu Rejonowego w dniu 29 maja 2015 roku, a skierowanym przeciwko (...) Spółka Akcyjna w W. powód M. W. (1) domagał się zasądzenia na jej rzecz kwoty 15000 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 12 lutego 2015 roku do dnia zapłaty oraz kosztami postępowania.

W uzasadnieniu pozwu wskazano, iż kwota w nim dochodzona wynika z tytułu zadośćuczynienia przewidzianego w art. 448 k.c. w zw. z art. 24 § 1 k.c. za naruszenie dobra osobistego w postaci utraty więzi rodzinnej, duchowej i emocjonalnej z dziadkiem S. W., który zginął w wypadku komunikacyjnym, który miał miejsce w dniu 17 lutego 2007 roku.

W dniu 12 listopada 2015 Sąd Rejonowy w Rawie Mazowieckiej wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, w którym uwzględnił powództwo w całości.

W sprzeciwie od nakazu zapłaty strona pozwana wniosła o oddalenie powództwa i zasądzenie od powoda na rzecz pozwanej kosztów procesu w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przypisanych.

Argumentując swoje stanowisko ubezpieczyciel wskazywał, iż kwestionuje roszczenie powoda co zasady i co do wysokości. W jego ocenie na wysokość świadczenia należnego powodowi wpływ muszą mieć znaczny wpływ czasu od zdarzenia powodującego szkodę, nie zamieszkiwane wspólnie z dziadkiem i nie prowadzenie wspólnego gospodarstwa domowego. Strona pozwana zakwestionowała również żądanie odsetek do dnia 10 czerwca 2015 roku a nie od dnia wyrokowania.

Postanowieniem z dnia 4 grudnia 2015 roku Sąd połączył powyższe sprawy do łącznego rozpoznania i rozstrzygnięcia.

Powyższe stanowiska strony podtrzymywały w kolejnych pismach procesowych i na kolejnych terminach rozpraw.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 17 lutego 2007 roku w R. Ł. P. nieumyślnie naruszył zasady bezpieczeństwa w ruchu drogowym w ten sposób, iż kierując samochodem osobowym marki V. (...) o nr rej. (...) przekroczył administracyjnie dozwoloną w terenie zabudowanym prędkość i nieuważnie obserwował drogę przed sobą, w wyniku czego potrafił przechodzącego przez jezdnię S. W., który doznał wielonarządowych obrażeń ciała skutkujących zgonem.

(okoliczność bezsporna, nadto dowód: odpis wyroku Sądu Rejonowego w Rawie Mazowieckiej z dnia 13 maja 2008 roku, sygn. akt II K 44/08 – akta szkody)

Sprawstwo i wina Ł. P. za powyższy wypadek samochodowy zostały potwierdzone wyrokiem Sądu Rejonowego w Rawie Mazowieckiej w R. z dnia 13 maja 2008 roku, sygn. akt II K 44/08.

(okoliczność bezsporna, nadto dowód: odpis wyroku Sądu Rejonowego w Rawie Mazowieckiej z dnia 13 maja 2008 roku, sygn. akt II K 44/08 – akta szkody)

Pojazd, którym kierował sprawca zdarzenia drogowego był ubezpieczony od odpowiedzialności cywilnej w pozwanym zakładzie ubezpieczeń.

(okoliczność bezsporna)

S. W. w chwili śmierci miał 69 lat. Zamieszkiwał on w jednym mieszkaniu w bloku razem z powódką M. C. (1) i jej mężem i dwójką wnuków w wieku 10 i 12 lat (w tym A. C. (1)). Był wtedy na emeryturze, ale dorabiał jako palacz, dzięki czemu wspomagał swoją rodzinę finansowo. Opiekował się również wnukami, kiedy ich rodzice pracowali. Pomagał również w utrzymaniu gospodarstwa domowego, sprzątał i gotował obiady. M. C. (1) po śmierci ojca musiała zrezygnować z pracy, aby opiekować się dziećmi.

(dowód; zeznania świadka J. C., k. 61; zeznania świadka E. M., k. 61v)

Śmierć ojca była dla M. C. (1) silnym stresem. Przez kilka dni po śmierci przeżywała zaburzenia emocjonalne – szok, głęboką rozpacz i smutek po jego utracie. Wystąpiła u niej reakcja żałoby, która przebiegała w sposób niepowikłany. Nie wymagała ona pomocy psychologicznej czy psychiatrycznej. Przeżywane emocje nie wpłynęły negatywnie na jej funkcjonowanie życiowe. Aktualnie M. C. (1) nie wykazuje zaburzeń emocjonalnych, występujące myśli wspomnienia nie zakłócają jej funkcjonowania. Podjęcie działań prawnych spowodowało nawrót wspomnień i emocji. Na skutek śmierci S. W. powódka nie doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu.

(dowód; zeznania świadka J. C., k. 61; zeznania świadka E. M., k.61v; przesłuchanie w charakterze strony M. C., k. 101v-102; pisemna opinia biegłego psychologa M. C., k. 78-80)

A. C. (1) miała bliskie i serdeczne relacje ze swoim dziadkiem S. W.. Dziadek uczestniczył w jego wychowaniu, mieszkał z wnuczką i jej rodzicami, poświęcał jej wiele czasu sprawując funkcje opiekuńcze i wychowawcze, gdy jej rodzice pracowali. Śmierć S. W. była dla niej silnym stresem. W pierwszym okresie wywołała u niej szok objawiający się długim niepohamowanym płaczem. Przez kilka pierwszych dni po śmierci dziadka przeżywała ona zaburzenia emocjonalne, głęboką rozpacz i smutek po jego stracie. Po śmierci dziadka wystąpiła u niej reakcja żałoby, która utrzymywała się przez około osiem miesięcy, w tym czasie częściej myślała o dziadku, odczuwała smutek. Powódka nie wymagała pomocy psychologicznej czy psychiatrycznej. Przeżywane emocje nie wpłynęły negatywnie na jej funkcjonowanie życiowe. Aktualnie powódka nie wykazuje zaburzeń emocjonalnych, występujące myśli wspomnienia nie zakłócają jej funkcjonowania. Podjęcie działań prawnych spowodowało nawrót wspomnień i emocji. Na skutek śmierci S. W. powódka nie doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu.

(dowód: przesłuchanie w charakterze strony A. C., k. 103v-104; pisemna opinia biegłego psychologa M. C., k. 81-83)

M. W. (1) miał bliskie i serdeczne relacje ze swoim dziadkiem S. W.. Dziadek uczestniczył w jego wychowaniu, opiekował się powodem, gdy ten był małym dzieckiem, w późniejszych latach był częstym gościem w domu jego rodziców. Śmierć S. W. była dla powoda silnym stresem. W pierwszym okresie wywołała u niego szok. Przez kilka pierwszych dni po śmierci dziadka przeżywał on zaburzenia emocjonalne, smutek po jego stracie. Po śmierci dziadka wystąpiła u powoda reakcja żałoby, która utrzymywała się przez około rok, łączyła się ona z określonym sposobem ubierania się, chodzeniem do kościoła na msze za dziadka, odwiedzaniem grobu, częstym powracaniem myślami do jego osoby. Powód nie wymagał pomocy psychologicznej czy psychiatrycznej. Przeżywane emocje nie wpłynęły negatywnie na jego funkcjonowanie życiowe, nie zaobserwował on trudności w nauce, czy gorszych ocen w tym okresie. Powód przyznawał się do odczuwania lęku po śmierci dziadka, który jednak po kilku tygodniach ustąpił samoistnie. Aktualnie powód nie wykazuje zaburzeń emocjonalnych, występujące myśli wspomnienia nie zakłócają funkcjonowania powoda. Na skutek śmierci S. W. powód nie doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu.

(dowód: zeznania świadka M. W., k.60v-61; przesłuchanie w charakterze strony M. W., k. 103v; pisemna opinia biegłego psychologa M. C., k. 81-83)

K. W. (1) miała bliskie i serdeczne relacje ze swoim dziadkiem S. W.. Dziadek uczestniczył w jego wychowaniu, opiekował się powódką, gdy ta był małym dzieckiem, w późniejszych latach był częstym gościem w domu jej rodziców. Śmierć S. W. była dla powódki silnym stresem. W pierwszym okresie wywołała u niej szok. Przez kilka pierwszych dni po śmierci dziadka przeżywała ona zaburzenia emocjonalne, głęboką rozpacz i smutek po jego stracie. Po śmierci dziadka wystąpiła u niej reakcja żałoby, która utrzymywała się do zakończenia wakacji. W tym czasie częściej myślała ona o dziadku, odczuwała smutek, nie uczestniczyła w zabawach towarzyskich właściwych dla jej wieku. Powódka nie wymagała pomocy psychologicznej czy psychiatrycznej. Przeżywane emocje nie wpłynęły negatywnie na jej funkcjonowanie życiowe. Aktualnie powódka nie wykazuje zaburzeń emocjonalnych, występujące myśli wspomnienia nie zakłócają funkcjonowania powódki. Na skutek śmierci S. W. powódka nie doznała trwałego uszczerbku na zdrowiu.

(dowód: zeznania świadka M. W., k.60v-61; przesłuchanie w charakterze strony K. W., k. 102v-103; pisemna opinia biegłego psychologa M. C., k. 81-83)

Powodowie reprezentowani przez swojego pełnomocnika zgłosiła do ubezpieczyciela roszczenie zapłaty tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę w związku ze śmiercią P. D.. W odpowiedzi na powyższe Zakład (...) do chwili obecnej nie przyznał świadczenia.

(dowód: pisma stron w aktach szkodowych)

Sąd zważył, co następuje:

Bezspornym w sprawie było to, że S. W. ojciec i dziadek powodów poniósł śmierć w wyniku wypadku samochodowym, spowodowanego przez kierowcę prowadzącego pojazd, który posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej w pozwanym towarzystwie ubezpieczeniowym.

Zasady odpowiedzialności cywilnej użytkowników pojazdów mechanicznych regulują przepisy ustawy z dnia z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (Dz. U. nr 124, poz. 1152 ze zm.).

Przepisy tej ustawy regulują ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów jako ubezpieczenie obowiązkowe (art. 4 pkt. 1 ustawy).

Jak wynika z art. 36 ust. 1 tej ustawy odszkodowanie ustala się i wypłaca w granicach odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem mechanicznym, najwyżej jednak do ustalonej w umowie ubezpieczenia sumy gwarancyjnej.

Charakter ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej określa natomiast art. 822 §1 k.c. Zgodnie z treścią tego przepisu przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Przedmiotem ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej jest, zatem odpowiedzialność ubezpieczającego za szkody wyrządzone osobom trzecim. Jest to, więc ubezpieczenie jego odpowiedzialności za wyrządzenie szkody opartej na zasadzie winy lub zasadzie ryzyka.

Jak wskazał Sąd Najwyższy w postanowieniu składu siedmiu sędziów z dnia 24 lutego 2006 r. (III CZP 91/05, LEX nr 180669) odpowiedzialność ubezpieczyciela sięga tak daleko (z ograniczeniami dotyczącymi zapłaty, jako rodzaju świadczenia i sumy gwarancyjnej) jak odpowiedzialność cywilna ubezpieczonego.

Zgodnie z treścią art. 448 k.c. w razie naruszenia dobra osobistego sąd może przyznać temu, czyje dobro osobiste zostało naruszone, odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia pieniężnego za doznaną krzywdę lub na jego żądanie

zasądzić odpowiednią sumę pieniężną na wskazany przez niego cel społeczny, niezależnie od innych środków potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia.

Przesłankami zasądzenia zadośćuczynienia lub określonej sumy na cel społeczny są: bezprawne naruszenie chronionego dobra osobistego rodzące odpowiedzialność na tle art. 23 i 24 k.c., które zarazem mogłyby być kwalifikowane, jako czyn niedozwolony oraz zawinione naruszenie dobra osobistego bez względu na stopień winy sprawcy.

Katalog dóbr osobistych, do którego odwołuje się art. 23 k.c., ma charakter otwarty. Przepis ten wymienia dobra osobiste człowieka pozostające pod ochroną prawa cywilnego w sposób przykładowy, uwzględniając te dobra, które w praktyce mogą być najczęściej przedmiotem naruszeń. Nie budzi jednak wątpliwości, że przedmiot ochrony oparty na podstawie art. 23 i 24 k.c. jest znacznie szerszy. Należy uznać, że ochronie podlegają wszelkie dobra osobiste rozumiane jako wartości niematerialne związane z istnieniem i funkcjonowaniem podmiotów prawa cywilnego, które w życiu społecznym uznaje się za doniosłe i zasługujące z tego względu na ochronę.

W judykaturze uznano, że do katalogu dóbr niewymienionych wprost w art. 23 k.c. należy np. prawo do intymności i prywatności (wyrok SN z dnia 28 lutego 2007 r., V CSK 431/06, OSNC 2008, nr 1, poz. 13), pięć człowieka (postanowienie SN z dnia 22 marca 1991 r., III CRN 28/91, PS 1991, nr 5-6, s. 118, z glosą M. Safjana, PS 1993, nr 2, s. 78), prawo do planowania rodziny (wyrok SN z dnia 21 listopada 2003 r., V CK 16/03, OSP 2004, z. 10, poz. 125), tradycja rodzinna (wyrok SN z dnia 28 lutego 2003 r., V CK 308/02, OSNC 2004, nr 5, poz. 82), pamięć o osobie zmarłej (wyrok SN z dnia 12 lipca 1968 r., I CR 252/68, OSNCP 1970, nr 1, poz. 18).

W świetle powyższych rozważań trudno byłoby znaleźć argumenty sprzeciwiające się zaliczeniu do tego katalogu także więzi rodzinnych. Nie ulega wątpliwości, że rodzina jako związek najbliższych osób, które łączy szczególna więź wynikająca najczęściej z pokrewieństwa i zawarcia małżeństwa, podlega ochronie prawa. Dotyczy to odpowiednio ochrony prawa do życia rodzinnego obejmującego istnienie różnego rodzaju więzi rodzinnych.

Dobro rodziny jest nie tylko wartością powszechnie akceptowaną społecznie, ale także uznaną za dobro podlegające ochronie konstytucyjnej. Artykuł 71 Konstytucji stanowi, że Państwo w swojej polityce społecznej i gospodarczej ma obowiązek uwzględniania dobra rodziny.

Dobro rodziny wymienia także art. 23 k.r.o., zaliczając obowiązek współdziałania dla dobra rodziny do podstawowych obowiązków małżonków.

Więź rodzinna odgrywa doniosłą rolę, zapewniając członkom rodziny m.in. poczucie stabilności, wzajemne wsparcie obejmujące sferę materialną i niematerialną oraz gwarantuje wzajemną pomoc w wychowaniu dzieci i zapewnieniu im możliwości kształcenia.

Ponadto nieodparcie nasuwa się pytanie jeśli jest chroniony kult pamięci osoby zmarłej, to czy nie musi być chroniona i miłość do osoby żyjącej. Czy otwiera cudzej korespondencję, stanowi większą dolegliwość psychiczną niż ta, która jest spowodowana śmiercią najbliższego członka rodziny, zawinioną przez osobę trzecią, której skutki rozciągają się na całe życie osób bliskich, a szkoda podana w tych przykładach jest bardziej godna ochrony niż prawo do życia rodzinnego.

Wskutek śmierci osoby bliskiej szkoda polega nie tylko na utracie źródła dochodu osiąganego dla wspólnych potrzeb przez osobę zmarłą, czy pomocy fizycznej w pracach remontowych lub porządkowych w mieszkaniu.

Niejednokrotnie szkoda na osobie jest o wiele bardziej dotkliwa i w istocie zawsze jest nie do naprawienia wobec niemożności przywrócenia stanu poprzedniego. Zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę jest tylko pewnym surogatem, bo nie da się inaczej tej krzywdy naprawić. Zależy to w pewnej mierze od wrażliwości osób poszkodowanych, ale generalnie w każdym przypadku trzeba uznać, że śmierć osoby bliskiej jest dla nich bolesnym ciosem przeżywanym nie tylko w momencie powzięcia o niej wiadomości.

Nie ma zatem przeszkód do uznania, że szczególna więź emocjonalna między członkami rodziny pozostaje pod ochroną przewidzianą w art. 23 i 24 k.c.

Niewątpliwie na skutek zachowania sprawcy wypadku powyższe dobro osobiste powodów zostało naruszone. Śmierć S. W. pociągnęła za sobą nieodwracalne zerwanie więzi rodzinnych polegających na szczególnym związku emocjonalnego, jaki łączy ojca z córką, a dziadka z wnukami.

Z uwagi na fakt, iż dobra osobiste chronione są bezwzględnyymi prawami osobistości, co do zasady każde naruszenie dóbr osobistych jest bezprawne (A. Szpunar, Ochrona dóbr..., s. 156; E. Wojnicka, Ochrona..., s. 117; wyrok SN z dnia 19 października 1989 r., II CR 419/89, OSP 1990, z. 11-12, poz. 377).

Ustawodawca w art. 24 §1 zdanie pierwsze in fine k.c. wprowadził domniemanie bezprawności naruszenia. Strona pozwana nie wskazała żadnych okoliczności wyłączających bezprawność działania sprawcy. Poza tym trudno w realiach niniejszej sprawy znaleźć jakiegokolwiek okoliczności, które usprawiedliwiają naruszenie powyższej zdefiniowanego dobra osobistego.

Kolejną przesłanką odpowiedzialności jest zawinione działanie sprawcy naruszenia dobra osobistego. Sąd podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone m.in. wyroku z dnia 19 stycznia 2007 r., sygn. akt III CSK 358/06, jak i w wyroku z dnia 24 stycznia 2008 r., sygn. akt I CSK 319/07, że art. 448 k.c. znajduje zastosowanie tylko w wypadku zawinionego naruszenia dóbr osobistych, przy czym każdy stopień winy, także wina nieumyślna może uzasadniać uwzględnienie roszczenia o zasądzenie zadośćuczynienia na rzecz poszkodowanego.

Wina kierujący samochodem Ł. P. nie budzi wątpliwości. Została ona potwierdzona wyrokiem Sądu Rejonowego w Rawie Mazowieckiej w R. z dnia z dnia 13 maja 2008 roku, sygn. akt II K 44/08. Zatem nieprawidłowe zachowanie kierowcy było przyczyną wypadku w którym poniósł śmierć S. W..

Na zakończenie tej części rozważań należy nadmienić, iż w aktualnym orzecznictwie Sądu Najwyższego m.in. w uchwale z dnia 22 października 2010 r., III CZP 76/10, BSN 2010, nr 10 s. 11., wyroku z dnia 11 maja 2011 r., II CSK 621/10, LEX nr 848128, uchwale z dnia 13 lipca 2011 r., III CZP 32/11 (niepublikowanym) wyraził wprost zapatrywanie, że najbliższemu członkowi rodziny zmarłego przysługuje na podstawie art. 448 k.c. w związku z art. 24 § 1 k.c. zadośćuczynienie pieniężne za doznaną krzywdę, gdy śmierć nastąpiła na skutek deliktu, który miał miejsce przed dniem 3 sierpnia 2008 roku. W tym stanie rzeczy należało uznać, że pogląd ten został w judykaturze już ukształtowany, co przesądzało o zasadności roszczenia zgłoszonego przez powódkę.

Przyjęcie zaprezentowanego zapatrywania nasuwa - rzecz jasna - pytanie o sens wprowadzenia przez ustawodawcę unormowania przewidującego wprost przyznanie zadośćuczynienia za krzywdę wskutek śmierci osoby bliskiej. Jeżeli bowiem przed wejściem w życie art. 446 § 4 k.c. możliwe było dochodzenie tego zadośćuczynienia na podstawie art. 448 w związku z art. 24 § 1 k.c. - w brzmieniu obowiązującym po nowelizacji tych przepisów, dokonanej ustawą z dnia 23 czerwca 1996 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny (Dz. U. Nr 114, poz. 542) - to mogłoby się wydawać, że takie szczególne rozwiązanie nie było potrzebne.

Wniosek taki trudno byłoby jednak zaakceptować. Dodanie art. 446 § 4 k.c. nie jest jedynie wyrazem woli ustawodawcy potwierdzenia dopuszczalności dochodzenia zadośćuczynienia na gruncie przepisów obowiązujących przed wejściem w życie tego przepisu, lecz dokonania zmiany w ogólnej regule wynikającej z art. 448 k.c. przez zawężenie kręgu osób uprawnionych do zadośćuczynienia. Gdyby nie wprowadzono art. 446 § 4, roszczenia tego mógłby dochodzić każdy, a nie tylko najbliższy członek rodziny. Przepis ten ułatwia dochodzenie zadośćuczynienia, gdyż umożliwia jego uzyskanie bez potrzeby wykazywania jakichkolwiek innych - poza w nim wymienionych - przesłanek. Niewątpliwie wzmacnia też on wykładnię art. 446 § 3 k.c. wiążącą funkcję tego przepisu wyłącznie z ochroną majątkową. Nie można zatem zasadnie twierdzić, że art. 446 § 4 k.c. stanowi swoiste superfluum, pozbawione głębszego sensu normatywnego.

Rozważania powyższe prowadzą do wniosku, że po wprowadzeniu art. 446 § 4 k.c. podstawę dochodzenia zadośćuczynienia za krzywdę doznaną przed dniem 3 sierpnia 2008 r. w następstwie naruszeniem deliktem dobra

osobistego w postaci szczególnej więzi rodzinnej łączącej osobę zainteresowaną ze zmarłym stanowi art. 448 w związku z art. 24 §1 k.c.

W przepisach obowiązującego prawa ustawodawca nigdzie nie sprecyzował w jaki sposób ustalić wysokości zadośćuczynienia przyznawanego na podstawie art. 448 k.c., odwołując się w tej kwestii do sędziowskiego uznania, opartego na całokształcie okoliczności sprawy.

Jednakże zasądzona kwota zadośćuczynienia nie może być symboliczna, musi mieć charakter kompensacyjny z jednej strony przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość, z drugiej zaś winna być utrzymana w rozsądnych granicach w odpowiedniej relacji do doznanej krzywdy i warunków majątkowych społeczeństwa (wyrok SN z dnia 28 września 2001 roku III CKN 427/00 LEX nr 52766).

Uwzględniając kompensacyjną funkcję zadośćuczynienia za doznaną krzywdę, którego głównym celem jest zatarcie lub co najmniej złagodzenie następstw naruszenia takich dóbr osobistych – uznaje się, że wysokość zadośćuczynienia winna zależeć przede wszystkim od wielkości doznanej krzywdy. Dla jej sprecyzowania i przyjęcia „odpowiedniej” sumy zadośćuczynienia uwzględnić należy takie okoliczności, jak: rodzaj naruszonego dobra, rozmiar doznanej krzywdy, intensywność naruszenia, stopień negatywnych konsekwencji dla pokrzywdzonego wynikających z dokonanego naruszenia dobra osobistego, w tym także niewymiernych majątkowo, nieodwracalność skutków naruszenia, stopień winy sprawcy, sytuację majątkową i osobistą zobowiązanego (por. wyrok SN z dnia 16 kwietnia 2002 r., V CKN 1010/00, OSNC 2003, nr 4, poz. 56; wyrok SN z dnia 13 czerwca 2002 r., V CKN 1421/2000, niepubl.; wyrok SA w Warszawie z dnia 22 lutego 2004 r., II ACa 641/03, Wokanda 2004, nr 9, s. 44; wyrok SN z dnia 19 kwietnia 2006 r., II PK 245/2005, OSNP 2007, nr 7-8, poz. 101; wyrok SA we Wrocławiu z dnia 24 lipca 2008 r., I ACa 1150/06, OSAW 2008, nr 4, poz. 110).

Przekładając powyższe rozważania na stan faktyczny niniejszej sprawy trzeba podkreślić, że z uwagi na ciężar gatunkowy dobra osobistego w postaci prawa do życia w rodzinie, naruszenie tego dobra stanowi dalece większą dolegliwość psychiczną dla członka rodziny zmarłego, niż w przypadku innych dóbr, a jej skutki rozciągają się na całe życie osób bliskich.

Brutalne rozerwanie więzi pomiędzy wstępnym a zstępnymi przez spowodowanie śmierci jednego z nich stanowi znaczne cierpienie dla pozostałego przy życiu.

Z akt sprawy wynika, iż powodowie mieli bardzo bliskie i serdeczne kontakty ze zmarłym, zachowali o nim dobre wspomnienia.

Z ich relacji wynika, iż w pierwszym okresie bezpośrednio po uzyskaniu informacji o śmierci S. W. wystąpił u nich szok, wstrząs, rozpacz, co spełnia kryterium ostrej reakcji na stres.

Przy ocenie negatywnych przeżyć psychicznych powodów należy mieć na uwadze to, że śmierć S. W. była śmiercią nagłą i tragiczną, co na pewno pogłębia poczucie krzywdy. Inaczej trzeba, bowiem oceniać przeżycia psychiczne osoby, której członek rodziny umierają po chorobie, kiedy jego najbliżsi mają czas i możliwość na przygotowanie się na odejście najbliższej, ukochanej osoby, a inaczej należy oceniać przeżycia osoby, której bliscy umierają nagle ginąc tragicznie.

Z drugiej jednak strony należy uwzględnić to, że w wyniku śmierci S. W. powodowie nie stali się osobami samotnymi, gdyż mieli swoją rodzinę w której znaleźli oparcie.

Nadto znaczny upływ czasu od tragicznej śmierci S. W. pozwolił powodom niejako na oswojenie się z zaistniałą sytuacją. Występujące u nich zaburzenia emocjonalne nie wymagają już interwencji terapeutycznej, gdyż wrócili już oni do prawidłowej aktywności, wywiązując się ze swoich ról życiowych.

Biorąc pod uwagę powyższe okoliczności, dokonując oceny zakresu finansowej powinności świadczenia pozwanego wobec powodów Sąd za adekwatne do rozmiaru doznanych krzywd uznał w przypadku M. C. (1) zadośćuczynienie

w kwocie 47000 zł, w przypadku A. C. (1) zadośćuczynienie w kwocie 12000 zł, a w przypadku K. W. (1) i M. W. (1) zadośćuczynienie w kwocie po 10000 zł.

Różnice w kwotach zasądzonych na rzecz poszczególnych powodów były wynikiem natężenia więzi łączącej ich ze zmarłym (wspólne zamieszkiwanie), rodzajem pokrewieństwa (ojciec – matka, dziadek – wnuczki) oraz wiekiem powodów (im starszy tym ta więź rodzinna silniejsza, jako mająca dłuższy czas na rozwój)

Dalej idące roszczenia powodów w ocenie sądu jest nazbyt wygórowane i zostało oddalone.

Kwestię wymagalności roszczeń powodów, w ocenie Sądu, reguluje przepis art. 455 k.c., zgodnie z którym, jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie winno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania świadczenia.

Ugruntowany jest też pogląd, iż żądanie zapłaty zadośćuczynienia należy do roszczeń, których termin spełnienia nie jest określony, a więc zależy od wezwania do zapłaty przez wierzyciela.

Nadto orzekając o odsetkach w przypadku odpowiedzialności gwarancyjnej zakładu ubezpieczeń z tytułu odpowiedzialności cywilnej Sąd miał na względzie brzmienie art. 14 ustawy, który stanowi, że zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia złożenia przez poszkodowanego lub uprawnionego zawiadomienia o szkodzie (ust. 1), zaś w przypadku gdyby wyjaśnienie w terminie, o którym mowa w ust. 1, okoliczności niezbędnych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania okazało się niemożliwe, odszkodowanie wypłaca się w terminie 14 dni od dnia, w którym przy zachowaniu należytej staranności wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, nie później jednak niż w terminie 90 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie, chyba że ustalenie odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości odszkodowania zależy od toczącego się postępowania karnego lub cywilnego (ust. 2).

Wymienione wyżej przepisy nakładają na zakład ubezpieczeń obowiązek aktywnego, samodzielnego wyjaśnienia okoliczności wypadku i wysokości szkody (por. liczne orzecznictwo Sądu Najwyższego i Sądów Apelacyjnych, np. SA w Gdańsku wyrok w sprawie I A Cr 443/93 Wokanda 1994 nr 3; SA w Poznaniu wyrok w sprawie I A Cr 93/93, Wokanda 1993 nr 12; SN wyrok w sprawie III CKN 1105/98, OSNC 2000, nr 7-8 poz. 134; SN wyrok w sprawie V CKN 1134/00, LEX 57224).

Ta zasada, w świetle ustalonych okoliczności faktycznych niniejszej sprawy, została przez pozwanego naruszona.

Jak wynika z akt szkodowych pozwany został zawiadomiony o roszczeniu powodów o zapłatę już w toku postępowania likwidacyjnego.

Tym samym za zasadne należało uznać żądanie powodów zasądzenia odsetek ustawowych od dnia wskazanego w poszczególnych pozwach, gdyż od tego dnia pozwany winien dysponować odpowiednią wiedzą by wypłacić stosowane zadośćuczynienia.

W dniu 1 stycznia 2016 roku doszło do nowelizacji kodeksu cywilnego w zakresie odsetek - ustawa o zmianie ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych, ustawy - Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw z dnia 9 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1830).

Zgodnie z art. 56 tej ustawy do odsetek należnych za okres kończący się przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe.

Ze wskazanego przepisu intertemporalnego wynika, że należne powodom odsetki należy oceniać w rozbiciu na dwa okresy: do dnia 31 grudnia 2015 roku i po tym dniu.

Zgodnie z art. 481 §1 i 2 k.c. w brzmieniu obowiązującym do 31 grudnia 2015 roku, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej

szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe. Dlatego też Sąd zasądził na rzecz powodów i powódek odsetki ustawowe w rozumieniu tego przepisu od dnia wskazanego w pozwach do 31 grudnia 2015 roku.

Natomiast zgodnie z art. 481 §1 i 2 k.c. w brzmieniu obowiązującym po 31 grudnia 2015 roku, jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi.

Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie w wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych. Takie też odsetki Sąd zasądził po dniu 31 grudnia 2015 roku do dnia zapłaty.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c., zgodnie z którym każda ze stron procesu ponosi jego koszty w takiej części, w jakiej proces przegrała.

Z żądanej przez powódkę M. C. (1) kwoty 70000 zł stanowiącej wartość przedmiotu sporu, zasądzona została na jej rzecz kwota 47000 zł, stanowiąca 67,14 % wartości przedmiotu sporu. Zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów strony powinny ponieść koszty w proporcjach: powódka 32,86 %, a pozwana 67,14 %.

Koszty procesu wyniosły 9234,00 zł, w tym po stronie powódki w kwocie 5617,00 zł (opłata sądowa w kwocie 2000 zł, wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 3600 zł, opłata skarbową od udzielonego pełnomocnictwa w kwocie 17 zł), a po stronie pozwanej w kwocie 3617,00 zł (wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 3600 zł, opłata skarbową od udzielonego pełnomocnictwa w kwocie 17 zł)

Powódkę zgodnie z podaną proporcją powinny obciążyć koszty w kwocie 3034,03 zł, skoro jednak faktycznie poniosła ona koszty w kwocie 5617,00 zł, należy się jej zwrot kwoty 2582,97 zł od strony pozwanej.

W toku postępowania pewna część kosztów sądowych została wypłacona tymczasowo ze środków Skarbu Państwa, który tym samym stał się w postępowaniu sądowym wierzycielem stron z tytułu kredytowanych wydatków i wierzytelność jego musi być odrębnie rozliczona.

Zgodnie bowiem z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj.- Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594 z późn. zm.) kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąży przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Nadto stosownie do treści art. 82 ust. 2 powyższej ustawy w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie sąd orzeka o poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa wydatkach, stosując odpowiednio przepisy art. 113.

Wyżej wskazane koszty sądowe wyłożone w trakcie postępowania tymczasowo przez Skarb Państwa również zostały tu rozliczone mając na uwadze wynik procesu. W związku z tym Sąd nakazał pobrać od powódki tytułem zawrotu wydatków kwotę 69,00 zł (210 zł x 32,86 %, = 69 zł) i tytułem opłaty sądowej od uiszczenia której powódka była zwolniona na mocy orzeczenia sądu kwotę 657,14 zł (2000 zł x 32,86 % = 657,14 zł) oraz od strony pozwanej tytułem zawrotu wydatków kwotę 141,00 zł (210 zł x 67,14 %, = 141,00 zł) i tytułem opłaty sądowej od uiszczenia której powódka była zwolniona na mocy orzeczenia sądu kwotę 1342,86 zł (2000 zł x 67,14% =1342,86 zł).

Z żądanej przez powódkę A. C. (1) kwoty 20000 zł stanowiącej wartość przedmiotu sporu, zasądzona została na jej rzecz kwota 12000 zł, stanowiąca 60 % wartości przedmiotu sporu. Zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów strony powinny ponieść koszty w proporcjach: powódka 40 %, a pozwana 60 %.

Koszty procesu wyniosły 5534,00 zł, w tym po stronie powódki w kwocie 3117,00 zł (opłata sądowa w kwocie 700 zł, wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 2400 zł, opłata skarbową od udzielonego pełnomocnictwa w kwocie 17

zł), a po stronie pozwanej w kwocie 2417,00 zł (wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 2400 zł, opłata skarbową od udzielonego pełnomocnictwa w kwocie 17 zł)

Powódkę zgodnie z podaną proporcją powinny obciążyć koszty w kwocie 2213,60 zł, skoro jednak faktycznie poniosła ona koszty w kwocie 3117,00 zł, należy się jej zwrot kwoty 903,40 zł od strony pozwanej.

W toku postępowania pewna część kosztów sądowych została wypłacona tymczasowo ze środków Skarbu Państwa, który tym samym stał się w postępowaniu sądowym wierzycielem stron z tytułu kredytowanych wydatków i wierzytelność jego musi być odrębnie rozliczona.

Zgodnie bowiem z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj.- Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594 z późn. zm.) kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąża przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Nadto stosownie do treści art. 82 ust. 2 powyższej ustawy w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie sąd orzeka o poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa wydatkach, stosując odpowiednio przepisy art. 113.

Wyżej wskazane koszty sądowe wyłożone w trakcie postępowania tymczasowo przez Skarb Państwa również zostały tu rozliczone mając na uwadze wynik procesu. W związku z tym Sąd nakazał pobrać od powódki tytułem zawrotu wydatków kwotę 84,00 zł ($210 \text{ zł} \times 40 \% = 84 \text{ zł}$) i tytułem opłaty sądowej od uiszczenia której powódka była zwolniona na mocy orzeczenia sądu kwotę 120 zł ($300 \text{ zł} \times 40 \% = 120 \text{ zł}$) oraz od strony pozwanej tytułem zawrotu wydatków kwotę 126 zł ($210 \text{ zł} \times 60 \% = 126 \text{ zł}$) i tytułem opłaty sądowej od uiszczenia której powódka była zwolniona na mocy orzeczenia sądu kwotę 180 zł ($300 \text{ zł} \times 60 \% = 180 \text{ zł}$).

Z żądanej przez powodów K. W. (1) i M. W. (1) kwot po 15000 zł stanowiącej wartość przedmiotu sporu, zasądzona została na ich rzecz kwota po 10000 zł, stanowiąca 66,67 % wartości przedmiotu sporu. Zgodnie z zasadą stosunkowego rozdzielenia kosztów strony powinny ponieść koszty w proporcjach: powodowie po 33,33 %, a pozwana po 66,67 %.

Koszty procesu wyniosły 5584,00 zł, w tym po stronie powodów w kwocie 3167,00 zł (opłata sądowa w kwocie 750 zł, wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 2400 zł, opłata skarbową od udzielonego pełnomocnictwa w kwocie 17 zł), a po stronie pozwanej w kwocie 2417,00 zł (wynagrodzenie pełnomocnika w kwocie 2400 zł, opłata skarbową od udzielonego pełnomocnictwa w kwocie 17 zł)

Powodów zgodnie z podaną proporcją powinny obciążyć koszty w kwocie 1861,33 zł, skoro jednak faktycznie ponieśli oni koszty w kwocie po 3167,00 zł, należy się im zwrot kwoty po 1305,67 zł od strony pozwanej.

W toku postępowania pewna część kosztów sądowych została wypłacona tymczasowo ze środków Skarbu Państwa, który tym samym stał się w postępowaniu sądowym wierzycielem stron z tytułu kredytowanych wydatków i wierzytelność jego musi być odrębnie rozliczona.

Zgodnie bowiem z art. 113 ust. 1 ustawy z dnia 28 lipca 2005 roku o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tj.- Dz. U. z 2010 r. Nr 90, poz. 594 z późn. zm.) kosztami sądowymi, których strona nie miała obowiązku uiścić lub których nie miał obowiązku uiścić kurator albo prokurator, sąd w orzeczeniu kończącym sprawę w instancji obciąża przeciwnika, jeżeli istnieją do tego podstawy, przy odpowiednim zastosowaniu zasad obowiązujących przy zwrocie kosztów procesu. Nadto stosownie do treści art. 82 ust. 2 powyższej ustawy w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie sąd orzeka o poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa wydatkach, stosując odpowiednio przepisy art. 113.

Wyżej wskazane koszty sądowe wyłożone w trakcie postępowania tymczasowo przez Skarb Państwa również zostały tu rozliczone mając na uwadze wynik procesu. W związku z tym Sąd nakazał pobrać od powodów tytułem zawrotu wydatków kwotę 70,00 zł ($210 \text{ zł} \times 33,33 \% = 70 \text{ zł}$) oraz od strony pozwanej tytułem zawrotu wydatków kwotę 140 zł ($210 \text{ zł} \times 66,67 \% = 140 \text{ zł}$).

Mając powyższe na uwadze Sąd orzekł jak w sentencji.

SSR Jarosław Janeczek